

te fordringshavere, men ligger for en stor dels vedkommende til eftersyn på skifterettens kontor. Kurator undersøger endvidere, om der foreligger omstødelige dispositioner, og om der eventuelt skal anlægges retssag herom. Dette skal i givet fald ske inden 6 måneder efter, at boets bestyrelse blev i stand til at gøre kravet gældende (konkurslovens § 81).

Skifteretten skal straks fra konkursdekretets afsigelse tage skyldnerens forretningsbøger og -papirer i sin varetægt og tage de fornødne skridt til værn mod uberettigede dispositioner over boets ejendom (konkurslovens § 109). Herudover skal kurator sørge for, at al skyldnerens ejendom inddrages under boet (konkurslovens § 115, stk. 1). Såfremt skyldneren eller andre nægter at udlevere det pågældende materiale, kan kurator indhente fogedrettens bistand til indsættelse i besiddelsen heraf efter retsplejelovens kapitel 55 om umiddelbare fogedforretninger. Dette kan forhale bobehandlingen.

Skifteretten har mulighed for at beskikke en forretningskyndig medhjælp for den midlertidige bestyrer eller kurator. Skifteretten fastsætter vederlaget til den forretningskyndige medhjælp (konkurslovens § 239, stk. 2).

Først når der er udpeget en kurator, indrykker skifteretten i Statstidende et proklama, dvs. en meddelelse til kreditorerne om, at deres krav skal gøres gældende inden en vis frist. Kurator tager stilling til de anmeldte fordringer og afgiver herefter indstilling til skifteretten om, hvorvidt de pågældende fordringer kan anerkendes. Fordringerne prøves på en skiftesamling i skifteretten. Ved tvist om fordringens eksistens eller størrelse træffer skifteretten afgørelse ved dom (konkurslovens § 133, stk. 3). Hvis ingen på skiftesamlingen gør indsigelse mod kurators indstilling, er denne endeligt godkendt (konkurslovens § 133, stk. 1).

Herudover skal der afholdes skiftesamling til godkendelse af regnskab for boet og udkast til udlodning (§ 150, stk. 1).

Skifteretten kan i medfør af konkurslovens § 245 beskikke en advokat for en part, herunder skyldneren. Beskikkelse kan først finde sted, efter at konkursdekret er afsagt, og kun i tilfælde, hvor der foreligger en tvist. Betingelserne er herudover dels, at det skønnes nødvendigt med advokatbistand, dels at de økonomiske betingelser for fri proces i retsplejelovens § 330, stk. 1, nr. 2, er opfyldt.

Skifteretten skal træffe bestemmelse om, hvorvidt og i hvilket omfang kurator og den midlertidige bestyrer skal stille sikkerhed for deres eventuelle ansvar i forbindelse med deres dispositionsmulighed over konkursboets aktiver. Sikkerhed skal derimod ikke stilles for et eventuelt erstatningsansvar for fejl

og forsømmelser ved bobehandlingen. Dette ansvar er dog for advokaters vedkommende dækket af deres sædvanlige pligtige ansvarsforsikring.

2.2 Leverandørprivilegiet i konkurslovens § 96

Efter en række forbrugsafgiftslove har leverandører pligt til at indbetale punktafgifter i forbindelse med bl.a. salg til videresalg af visse varer. Det drejer sig f.eks. om vin, øl, tobak, chokolade m.v. Leverandøren skal betale punktafgiften til afgiftsmyndighederne, og kan i de nævnte tilfælde kun få disse beløb godtgjort hos den, der har købt varerne til videresalg. Såfremt en sådan aftager går konkurs, har de leverandører, som er nævnt i konkurslovens § 96, krav på at få deres afgiftskrav dækket forud for simple krav i aftagers konkursbo.

2.3 Konkurslovens § 16 a

Reglerne om betalingsstandsning findes i konkurslovens kapitel 2.

Formålet med betalingsstandsningsinstituttet er at skabe en fredningsperiode for skyldneren, inden for hvilken den pågældende kan søge at afværge en konkurs ved f.eks. at opnå en frivillig gældsordning. Konkurslovens §§ 16 og 16 a indeholder derfor bestemmelser, som giver skyldneren beskyttelse mod visse former for individualforfølgning under betalingsstandsningen. Efter hovedreglen i konkurslovens § 16 kan der således ikke foretages arrest, udlæg, rådighedsberøvelse og tvangsauktion over skyldnerens aktiver i denne periode.

Denne hovedregel gælder ikke for pantefordringer, som ikke ville kunne omstødes i tilfælde af konkurs. Således har panthaver normalt adgang til også under skyldnerens betalingsstandsning at foretage udlæg, rådighedsberøvelse, herunder overtagelse til brugeligt pant, samt tvangsauktion over skyldnerens ejendom på grundlag af panteretten. Skifteretten kan imidlertid i medfør af konkurslovens § 16 a efter en konkret vurdering bestemme, at der *ikke* skal kunne foretages udlæg, rådighedsberøvelse eller tvangsauktion på grundlag af sådanne uomstødelige pantefordringer. Betingelserne herfor er, at skyldneren fremsætter begæring om en sådan beslutning, og at tilsynet samtykker heri, samt at et sådant forbud mod individualforfølgning må anses for nødvendigt af hensyn til betalingsstandsningens formål.

Hvorvidt udtrykket »rådighedsberøvelse« i konkurslovens § 16 a, stk. 1, tillige hjemler skifterettens adgang til at forbyde, at en panthaver tager skyldnerens ejendom til brugeligt pant, er ikke afklaret i den juridiske litteratur. Der kan henvises til Mogens Munch, Konkursloven med kommentarer, 7. udga-